

Dato: 05.06.2019 Arkivkode: Bilag nr: Arkivsak ID: 19/11905 J.post ID: 19/123269
Saksbehandler: Grete Syrdal
Saksansvarlig: Grete Syrdal

Behandlingsutvalg	Møtedato	Politisk saksnr.
Formannskapet	12.06.2019	139/19
Kommunestyret	19.06.2019	100/19

Organisering av midler og gaver til prosjektet "Lyset i hverdagen"

Formannskapet-12.06.2019- 139/19

Vedtak:

For å sikre at oppnevning skjer før sommeren 2019 forutsettes at kommunestyret oppnevner stiftelsens to medlemmer og varamedlemmer fra Bærum kommune for første periode. Rådmannen bes fremskaffe forslag til kandidater til kommunestyrets møte 19.06.19.

Innstilling:

1. «Stiftelsen Lyset i hverdagen» opprettes som stiftelse.
2. Ordføreren gis fullmakt til å undertegne nødvendige dokumenter i forbindelse med opprettelsen av «Stiftelsen Lyset i hverdagen».
3. Stiftelsens vedtekter skal være i henhold til sakens vedlegg.
4. Stiftelsens to medlemmer og varamedlemmer fra Bærum kommune oppnevnes normalt av ansvarlig hovedutvalg etter innstilling fra rådmannen.
5. Bærum kommune dekker stiftelsens kostnader til regnskap og revisor.
6. Styret i stiftelsen utarbeider nærmere retningslinjer for tildeling og utbetaling av midler fra stiftelsen, innenfor de rammer som stiftelsesloven og vedtektene setter.

Rådmannens forslag til vedtak:

1. «Stiftelsen Lyset i hverdagen» opprettes som stiftelse.
2. Ordføreren gis fullmakt til å undertegne nødvendige dokumenter i forbindelse med opprettelsen av «Stiftelsen Lyset i hverdagen».
3. Stiftelsens vedtekter skal være i henhold til sakens vedlegg.

4. Stiftelsens to medlemmer fra Bærum kommune oppnevnes av rådmannen.
5. Bærum kommune dekker stiftelsens kostnader til regnskap og revisor.

SAKEN I KORTE TREKK

«Lyset i hverdagen» er et prosjekt for mennesker med rusutfordringer. Gjennom innovativ arbeidsmetodikk, målrettet arbeid og tett oppfølging, støttes deltakerne i deres livsmestring. Prosjektet er nærmere omtalt i del 2 av saken.

I denne saken har rådmannen utredet mulige organisasjonsformer som kan ivareta at det er mange samarbeidspartnere og aktører som ønsker å bidra med ressurser til deltakerne i prosjektet og samtidig ivaretar kommunens plikter i forhold til lovverk. Bidragene kan omhandle støtte til aktiviteter, utflukter, utstyr, klær og andre formål som ikke omfattes av sosialtjenesteloven. Organisasjonsformen skal også kunne gi muligheter for annen type innsamlingsaksjoner, for eksempel på Facebook eller liknende. Rådmannen anbefaler at Bærum kommune oppretter en stiftelse til dette formålet og forslag til vedtekter følger saken som vedlegg.

Tidligere behandling

Kommunestyret vedtok i møtet den 05.12.2019 i forbindelse med behandlingen av HP 2019-2022 følgende: «*Prosjektet "Lyset i hverdagen" videreføres og utvikles som et selvstendig og uavhengig prosjekt, som er tilknyttet NAV. Prosjektet skal søke samarbeid og støtte med næringsliv, frivillige og andre aktuelle samarbeidspartnere. Prosjektet evalueres etter 2 år.*»

Redegjørelse og vurdering

Saken redegjør for rådmannens vurdering knyttet til organisering av økonomisk støtte og gaver til deltakere i prosjektet «Lys i hverdagen», herunder vurderinger knyttet til opprettelse av en stiftelse.

Følgende punkter er særskilt vurdert i sakens del 2:

- Habilitet og oppnevning av kommunalt ansatte som styremedlemmer
- Revisjon og regnskapsplikt
- Utdelinger fra stiftelsen

Etter en helhetlig vurdering anbefaler rådmannen at det opprettes en stiftelse. Utkast til stiftelsens vedtekter er vedlagt og anbefales vedtatt i forbindelse med behandling av saken. Stiftelsens formål berører ikke de lovpålagte tjenestene. Rådmannen anbefaler at det i arbeidet videre skilles tydelig mellom det kommunale prosjektet «Lyset i hverdagen» og «Stiftelsen Lyset i hverdagen».

Intern prosess og ekstern medvirkning

Det har i arbeidet med saken vært dialog med prosjektleder, Stiftelsestilsynet og kommuneadvokat.

Økonomiske konsekvenser

Rådmannen forutsetter at kostnader knyttet til opprettelse av stiftelse dekkes av giver. Bærum kommune dekker stiftelsens kostnader til regnskap og revisor, og rådmannen kommer tilbake til dette i økonomimelding 2.

DEL 2 – MER OM SAKEN:

Kort om prosjektet «Lyset i hverdagen».

Det er i dag 14 deltakere (18-35 år) i prosjektet «Lyset i hverdagen». Målet med prosjektet er blant annet å utvikle ny arbeidsmetodikk på tvers av tjenestetilbudet i Bærum kommune, samtidig som man løfter frem brukergruppens stemme og erfaringer.

Resultatene er allerede svært gode og innsatsen har medvirket til økt stabilitet for flere av deltakernes tilværelse. De foreløpig resultatene pr. 22.05.2019 er følgende:

- Flere av deltakerne har fått avklart sin helsetilstand og 50% av deltakerne som hadde kommunal ytelse (sosialhjelp) som hovedinntekt, har gått over til statlig ytelse.
- 57% av deltakerne er tildelt bolig, de resterende hadde bolig fra før.
- 46% av deltakerne har påbegynt LAR (Legemiddelassistert rehabilitering).
- 92% av deltakerne har startet med behandling, som for eksempel ved DPS, vært på avgiftning og/eller startet rusbehandling.

«Lyset i hverdagen» har i dag samarbeid med Stiftelsen Petter uteligger, Frelsesarmeen, Sandvika Bowling, Ousland Oslo Outdoor, Capralhaugen omsorgsboliger og REMA 1000, samt en rekke andre private aktører.

Prosjektet «Lyset i hverdagen» har egen hjemmeside og kan følges på flere sosiale medier:

<https://www.lysetihverdagen.no>

<https://www.instagram.com/lysetihverdagen/>

<https://www.facebook.com/pg/Lysetihverdagen/>

Mulige organisasjonsformer

Med mange samarbeidspartnere og aktører som ønsker å bidra med midler til deltakerne i prosjektet, er det behov for å sette dette i et system som er tjenlig og ivaretar givers intensjoner, deltakernes behov, samt ivaretar kommunens plikter i forhold til lovverk.

Samarbeidsavtaler

Det vil være mulig å opprette en samarbeidsavtale mellom de private samarbeidspartnerne og det kommunale prosjektet, hvor kommunen ville forplikte seg med hensyn til bruken av midlene.

Det kunne også vært laget retningslinjer for bruken av midler prosjektet ville motta. Ved mottak av gaver kunne det i tillegg forankres skriftlig fra prosjektets side overfor giver at donasjonene skal benyttes i samsvar med retningslinjene.

En slik løsning vil på den ene siden kreve lite administrasjon og kommunen vil være sikret full kontroll rundt bruken av midlene. På den andre siden vil mulighetene for innsamlingsaksjoner, eventuelt grasrotandel og skattefradrag for giverne trolig ikke være tilstede.

Om stiftelse

Med stiftelse forstås en formuesverdi som ved testament, gave eller annen rettslig disposisjon, er stilt eller stilles til rådighet for et bestemt formål av ideell, humanitær, kulturell, sosial, utdanningsmessig, økonomisk eller annen art (stiftelsesloven § 2). Forøvrig har stiftelsesloven

utfyllende bestemmelser som må oppfylles, uavhengig om vedtektene til en stiftelse kun innholdsmessig oppfyller stiftelseslovens minstekrav ([jf § 10 første ledd](#)).

Stiftelsesloven har regler for når en stiftelse kan avvikles, og det er Stiftelsestilsynet som tar stilling til om vilkårene for avvikling er tilstede. Opprettes det en stiftelse, bør det derfor være et visst langsiktig perspektiv i det.

I mange stiftelser vil stiftelsen både disponere de økonomiske midlene og drive den ideelle virksomheten. I denne saken, vil stiftelsen ha det formål å dele ut gaver stiftelsen mottar. Gjennom utdelingene er målet å gi bedre livskvalitet til de rusmiddelavhengige som er tilknyttet prosjektet «Lyset i hverdagen» som drives som et kommunalt prosjekt i tilknytning til NAV.

I prosjektet i tilknytning til NAV, drives det lovpålagte tjenester, som ikke kan legges inn i en stiftelse. Utdelingene fra stiftelsen skal derimot finansiere aktiviteter, utstyr med mer i regi av prosjektet, men som ikke er lovpålagte tjenester.

Stiftelsestilsynet gir klart uttrykk for at det må være et tydelig skille mellom hva som prosjektet «Lyset i hverdagen» og stiftelsen «Lyset i hverdagen». Rådmannen anbefaler at det også i benevnelsen fremkommer forskjell, for eksempel at stiftelsen heter «Stiftelsen Lyset i hverdagen». En stiftelse er en selveiende institusjon som er selvstendig i forhold til utenforstående, også i forhold til oppretter av stiftelsen. Dette gjelder også når en kommune eller annen offentlig instans oppretter en stiftelse. Kommunen har derfor ikke anledning til å utøve noen form for eierrådighet eller eierkontroll over stiftelsen, og den vil være helt uavhengig av kommunen. Man kan allikevel tenke seg at flertall av styremedlemmene er kommunalt ansatte.

Rådmannen har gjort en vurdering av habilitetsspørsmål knyttet opp til en slik løsning.

Utnevning av styremedlemmer i stiftelsen

Rådmannen har vurdert risiko i forhold til regler om inhabilitet for styrets medlemmer i stiftelsesloven, særlig med tanke på at kommunalt ansatte utnevnes som medlemmer av styret. I loven fremkommer det at et styremedlem ikke kan delta i saksbehandlingen eller avgjørelsen i en sak, når vedkommende har stilling eller tillitsverv i en privat eller offentlig institusjon, organisasjon eller foretak som har «*økonomisk eller annen fremtredende særinteresse*» i saken. Forbudet gjelder både forberedende behandling og selve avgjørelsen.

Utdelingene av midler fra stiftelsen er en forutsetning for hvordan den ikke lovpålagte delen av prosjektet i NAVs regi drives og om det vil utgjøre en «*økonomisk eller annen fremtredende særinteresse*» for kommunen. Uten utdelingene må enten kommunen betale turene, utstyr med mer, eller så må prosjektet drives på en annen måte enn tiltenkt uten disse aktivitetene, som ikke er lovpålagte tjenester. Spørsmålet om inhabilitet er drøftet med Stiftelsestilsynet. Med utgangspunkt i at det er snakk om utbetalinger som kun indirekte er av betydning for kommunen, mindre beløp og ut fra hva formålet med utbetalingene er, mener Stiftelsestilsynet at kommunen ikke direkte kan sies å ha en *særinteresse* i utbetalingene, i henhold til Stiftelseslovens § 37 andre ledd sin forstand.

Rådmannen oppfatter dermed at det i forhold til disse vurderingene ikke vil være problematisk at styremedlemmer er kommunalt ansatt.

Det foreslås at stiftelsens styre består av tre medlemmer. Ett medlem og ett varamedlem oppnevnes av hovedbidragsyteren og to medlemmer og ett varamedlem oppnevnes av Bærum kommune. Medlemmene oppnevnes for en periode på fire år. Som styremedlem i en stiftelse er man personlig ansvarlig.

REMA 1000 region Midtre Østland er hovedbidragsyteren i stiftelsen Lyset i hverdagen.

Hovedbidragsyteren vil oppnevne et medlem på ledernivå. Styret vil stå for tildeling av midler etter søknad fra deltakerne og begrenset til det som ikke omfattes av sosialtjenesteloven. Grunnkapitalen

er ment å brukes til utdeling av midler til deltakerne/søkerne.

Revisjon og regnskapsplikt

En stiftelse er, uansett størrelse og aktivitetsgrad, regnskaps- og revisjonspliktig etter gjeldende rett og stiftelsen må ha en revisor som fyller stiftelseslovens krav til dette. Stiftelsen har også krav om regnskapsføring, men det er ikke krav om egen regnskapsfører for dette. Regnskapene kan også føres av for eksempel et styremedlem.

Stiftelsesloven (§ 43) åpner for at kommunerevisjonen kan være revisor for stiftelsen, dersom kommunen velger eller oppnevner et flertall av styrets medlemmer. Bærum kommune har valgt ny revisor for kommunens regnskap (regnskaps- og revisjonsfirma – BDO Norge fra 01.06.2019) og det kan være mulig at stiftelsen anvender samme revisor/firma

Det er ønskelig at mest mulig av grunnkapitalen blir tildelt uavkortet til søkerne/deltakerne. Det er derfor utredet om Bærum kommune kan dekke kostnadene for stiftelsens regnskap og revisjon.

Stiftelsen er et selvstendig rettssubjekt, helt uavhengig av kommunen, spørsmålet er derfor drøftet med Stiftelsestilsynet om en slik ordning kan komme i konflikt med uavhengighetskravet.

Stiftelsestilsynets oppfatning er at dette mest er et spørsmål om hvordan man praktisk ordner med utbetalinger fra kommunen til stiftelsen, og at dette neppe vil være problematisk gitt at man har tydelige retningslinjer på dette.

Utdeling fra stiftelsen

Midler fra stiftelsen skal gå til den enkelte deltaker. Ved direkte tildeling til deltaker er det imidlertid en risiko for at midlene brukes til andre formål som for eksempel til nedbetaling av gjeld, rusmidler eller annet. For å sikre deltakelse i prosjektets aktiviteter, er det derfor søkt andre løsninger på utdelinger fra stiftelsen.

Stiftelsesloven har imidlertid forbud mot utdeling av midler fra stiftelsen til oppretter av stiftelsen. Dette forbudet gjelder også når kommuner oppretter stiftelser (§ 19, andre ledd).

Dette gjør at det som ville vært det praktisk enkleste, nemlig at pengene utbetales fra stiftelsen og til prosjektet, som igjen bruker disse til mat, dekning av reiseutgifter ved fellesturer med mer til de rusmiddelavhengige, blir i strid med stiftelsesloven.

Selv om intensjonen er at alle midlene skal brukes direkte til de rusmiddelavhengige og ikke gå til f.eks. til lønn til de kommunalt ansatte som jobber i prosjektet eller driftsutgifter som for eksempel leie av lokaler, vil utbetalingen fra stiftelsen og til prosjektet likefullt være i konflikt med forbudet mot utdelinger til oppretter av stiftelsen.

Problematikken er drøftet med Stiftelsestilsynet og det legges til grunn at det vil være innenfor stiftelsesloven dersom utdelingen fra stiftelsen (f.eks. til deltakelse på en tur i regi av prosjektet) skjer i den rusmiddelavhengiges navn, men at selve utbetalingen av pengene skjer til en tredjeperson som fullmektig for den rusmiddelavhengige. En tredjepersonen kan for eksempel være en frivillig tilknyttet prosjektet. På denne måten går man klar av forbudet mot utdeling til kommunen som oppretter. Det vil være viktig at styret i stiftelsen lager retningslinjer for utdelingene, og at søkerne ikke selv kan bestemme hvem som skal være deres fullmektig med hensyn til ivaretagelse av de utdelte midler.

Behandlingen i møtet 12.06.2019 Formannskapet

Forslag fremmet av Torbjørn Espelien, Frp

Alternativt punkt 4:

Stiftelsens to medlemmer og varamedlemmer fra Bærum kommune oppnevnes normalt av

ansvarlig hovedutvalg etter innstilling fra rådmannen.

For å sikre at oppnevning skjer før sommeren 2019 forutsettes at kommunestyret oppnevner stiftelsens to medlemmer og varamedlemmer fra Bærum kommune for første periode. Rådmannen bes fremskaffe forslag til kandidater til kommunestyrets møte 19.06.19.

Punkt 6:

Styret i stiftelsen utarbeider nærmere retningslinjer for tildeling og utbetaling av midler fra stiftelsen, innenfor de rammer som stiftelsesloven og vedtektene setter.

Votering:

Rådmannens forslag punkt 1, 2 og 3 ble enstemmig vedtatt.

Espeliens forslag til nytt punkt 4 ble enstemmig vedtatt.

Rådmannens forslag punkt 5 ble enstemmig vedtatt.

Espeliens forslag til nytt punkt 6 ble enstemmig vedtatt.

Formannskapet-12.06.2019- 139/19:

Vedtak:

For å sikre at oppnevning skjer før sommeren 2019 forutsettes at kommunestyret oppnevner stiftelsens to medlemmer og varamedlemmer fra Bærum kommune for første periode. Rådmannen bes fremskaffe forslag til kandidater til kommunestyrets møte 19.06.19.

Innstilling:

1. «Stiftelsen Lyset i hverdagen» opprettes som stiftelse.
2. Ordføreren gis fullmakt til å undertegne nødvendige dokumenter i forbindelse med opprettelsen av «Stiftelsen Lyset i hverdagen».
3. Stiftelsens vedtekter skal være i henhold til sakens vedlegg.
4. Stiftelsens to medlemmer og varamedlemmer fra Bærum kommune oppnevnes normalt av ansvarlig hovedutvalg etter innstilling fra rådmannen.
5. Bærum kommune dekker stiftelsens kostnader til regnskap og revisor.
6. Styret i stiftelsen utarbeider nærmere retningslinjer for tildeling og utbetaling av midler fra stiftelsen, innenfor de rammer som stiftelsesloven og vedtektene setter.